

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:

Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

A háború és a magyar bank kérdése.

(Sz.) A Bosznia és Hercegovina annexiója körül támadt bonyodalmak felhői kezdenek szakadozni s apránként elvonulni Europa feje felől.

A Szerbia és Magyarország közötti konfliktus sem eredményez, — úgy látszik, — mást, mint papiros-háborút, löpor, golyóbis nélkül. Vér nem fog folyni, csak rengeteg sok ténna, a mit egyébként már eddig is pazar bőkezűséggel öntöttek sajtóban, diplomaciai jegyzékekben az összes hatalmak egyaránt.

Ez a papiros-háború is sok kárt okozott, elképzelhető, hogy menynyi kárt eredményezne a hatalmaknak egy igazi háború, a hol vér folya, ténna helyett s amelyben nem diplomata-frázisokkal lövöldöznek egymásra s toll helyett acélpengével hadakoznának egymás ellen.

Oroszország, — mint ezt előre sejtettük, — örül, hogy él s békés nyugalommal közsörülgetheti ki a prestízsén ejtett csorbákat. Szeretne segíteni Szerbián, de csak *békés uton* s nem óhajt mást mint, hogy Szerbia megfelelő kárpótlást kapjon a réven azért, amit a bosnyákok, hercegocok vámján elvesztett. Az egész harci-zaj, — úgy látszik, — erre irányult csupán s a megfélemlítés politikájának szolgálatába szegődött az elmúlt hónapok csatakiáltása.

Most azután a kétkulacsos Oroszország az egész Európában feszült han-

gulatok nyomása alatt, a béke mellett igen jelentős nyilatkozatot proklamált. Szerbiában pedig az egész világ előtt nyíltan publikált nyilatkozatok után nagyon lehült a harci-kedv. A szinte örjögő háborús-párt felett napról-napra jobban kezd győzedelmeskedni a higgadt, józan gondolkodás. — Belátása annak, hogy Szerbia egymagában nem szállhat szembe Magyarország-Ausztria haderejével.

Legalább is ez a mai helyzet tükre. És megvalljuk, mi ránk magyarokra nézve a helyzetnek ilyen kialakulása nagyon előnyös. Legalább a háború-rémét nem hívják fel ellenünk, ravasz fondorlatossággal, — a bank-kérdésben.

Nevetséges volt ugyan azzal is korteskedni az osztrákoknak a magyar-bank ellen, hogy annak felállítása lehetőségét kizárja egy Szerbiával való esetleges háború.

Hiszen, — a helyesen gondolkodók tisztában voltak azzal, hogy a háború semmiféleképpen nem befolyásolhatja a magyar-bank kérdését, miután annak a háborúnak a sorsa legfeljebb egy fél év alatt, a nélkül is eldőlné, a bank felállítása pedig két év múlva lesz időszertű.

De hát az osztrák küzdelem nem nagyon válogatós a fegyverekben. Valótlanságot, hazugságot, rágalmat zudított felénk mindannyiszor, valahányszor szembetalálta magát függetlenségi törekvéseinkkel.

Most mikor a bankkérdésben megindulnak az érdemleges tárgyalások, legalább nem csinálhat zavart a felizgult hangulatok közepett a háború-kérdésével Ausztria, miután egyre tisztábban áll előttünk a helyzet, hogy a háború nem egyéb, mint falra-festett ördög.

Érdekes mentelmi ügyek.

Polit Mihályt kiadták.

A képviselőház ülése.

Justh Gyula elnök egynegyed 11 órakor nyitja meg az ülést. Bemutatja az 1904-ben bevonult tengerészek kérvényét, melyben szabadságoltatásukat kérik.

Harmadszori olvasásban elfogadják a házadóról szóló javaslatot, ezután mentelmi ügyek tárgyalására térnek rá.

Héderváry Lehel előadásában a Ház a következő képviselők mentelmi ügyében járul hozzá vita nélkül a bizottság indítványához: Budiszavlyevics Bende öt ügyében, Banyanu János tizenegy, Harambasics Agost két, Cerovec István két mentelmi ügyében. Mivel ez esetek nagy részében becsületsértés és rágalmaság főleg tény, a bizottság a javaslatot javasolja, mihez a Ház minden esetben hozzá is járult.

Lázár Zoárd előadó tesz ezután jelentést Hainrikfy Pál ügyében, kit a Ház kihágás miatt kiad.

Ugyancsak Lázár Zoárd előadásában tárgyalják Hermán Ferencz ügyét, akinek mentelmi jogát sajtó utján elkövetett rágalmazásért felfüggeszti. Hermán ugyanis Lengyel Zoltán személye ellen a Független Magyarország című lapban támadást intézett.

Tánc-órán.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Irtá: Szabolcsi Lajos.

Személyek: (Margit (12 éves.)
Pista (12 éves.)

(A táncteremben izzó a levegő. A köröskörül elhelyezett padokon a mamák boldogan, olvadva nézik gyermekeiket. — A vak zongorista kimerülten erőlködik, hogy rozzant zongoráján a táncritmust „kihozza”. — A táncmester a terem közepén áll és verejtékét törölgetve, igazgatja, inti és taktusra serkenti a gyermekpárokat; majd harsányan kiált: „Séta!”

Margit. (Pista karjába kapaszkodik.) Végre!
Pista. Talán egy kis hűsítőt? Nagyon ki-melegedett.

Margit. Csak hagyja! Azt mondják, jól festek így kihűlve.

Pista. (Hallgat.)

Margit. Maga nem tartozik azok közé, akik e véleményen vannak?

Pista. (elpirul.)

Margit. Jesszusom, maga elpirul?

Pista. (lángvörös lesz.) Dehogyan . . .

Margit. No de ilyet!

Pista. (zavartan). Milyet?

Margit. Hiszen maga valóságos — gyerekek!

Pista. De . . .

Margit. Annál is több — kiskorú!

Pista. Tessék?

Margit. Különben tudja mit?

Pista. Mit?

Margit. Én szeretem a gyermekeket.

Pista. Ne mondja?

Margit. De igen. Az ember olyan jól eltrécselhet velük . . . Apropos . . . mondja csak . . . igaz, hogy a nővére, az Irma meny-asszony?

Pista. Igaz!

Margit. Az újságban olvastam a himenhi-rek között, hogy egy földbirtokos veszi el, valami Kenderesi?

Pista. Igen!

Margit. (kis gondolkodás után). Gazdag a maga papája?

Pista. Nagyon!

Margit. Miből következteti?

Pista. Nekem két korona zsebpénzt ad havonként.

Margit. Akkor smucig!

Pista. Azt ne mondja!

Margit. Hiszen igaz, hogy bizonyos háttárig elnézőknek kell lennünk szüleinkkel szemben, de végre is . . .

Pista. Ajándékot is kaptam tőle a születésnapomra.

Margit. Bizonyára egy — falovat.

Pista. Oh nem!

Margit. Hát?

Pista. Egy építő-dobozt.

Margit. (hangosan felkacag).

Pista. Mit nevet?

Margit. Olyan építő-dobozt nekem már a bölcsőmben is adtak. Onnan is kidobtam.

Pista. És eltört? Kár!

Margit. Kár? . . . Maga kis hülye!

Pista. Én?

Margit. Egyelőre kicsi, de még megnöhet. (Nevet.)

Pista. (erölteti a nevetést).

Margit. Oszd meg a magad nővére szerelemből meg ahhoz az urhoz?

Pista. (elpirul). Tessék?

Margit. Hogy szerelmi házasság-e, vagy csak olyan — mondva csinált?

Pista. Nem kérdeztem meg őket.

Margit. Tudja ezt meg a jövő táncóráig.

Pista. Kitől kérdezem?

Margit. Oh, sancta simplicitas! . . . (hirtelen.) Mutassa a feje bubját.

Pista. Mi tetszik?

Margit. (megérinti a fejét) . . . Mikor fog ez benőni?

Pista. Kisasszony nagyon kíváncsi.

Margit. Mondja csak . . . (Hirtelen.) Mennyit ad a papája az Irmának?

Pista. Nem tudom.

Margit. De a jövő táncóráig csak fogja tudni?

Pista. Ha kívánja.

Margit. . . . És a vőlegény vett-e már nászajándékot az Irmának?

Pista. Vett!

Margit. Mit?

Pista. Bontont!

Farkasházy Zsigmondot és Lovászy Mártont párbajvétségért kiadják.

Vlád Aurél mentelmi jogának az elnökség által való megsértését jelentette be.

Héderváry Lehel rövid felszólalása után a Ház napirendre tér a bejelentés felett.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti. Szünet után Fenyvesi Soma mentelmi jogát párbajvétségért felfüggesztik.

Héderváry Lehel ezután Polit Mihály ismeretes mentelmi ügyében kíván jelentést tenni.

Kiáltások: Nem ő az előadó!

— Hol van Zboray Miklós, ő az előadó!

Elnök: Héderváry Lehel a bizottság bizta meg a helyettesítéssel.

Héderváry Lehel felolvassa a bizottság jelentését, melyben Tomics Jósá ellen sajtó útján elkövetett rágalmasz miatt nem kívánja kiadni Politot. (Zaj.)

Visontai Soma (Halljuk, halljuk): Szükségesnek tartja, hogy ez ügyben rámutasson arra, hogy Polit Mihály esetében világosan fenrforg a büntetethez. — Ilyen tényállás mellett veszedelemnek tartja azt, ha a képviselőház vétőjával megakadályozza a büntető eljárás lefolytatását. Ezzel a Ház végtelenül aláássa a maga tekintélyét. Polit Mihály egy napilapban hazaárulással és nagyszerb árulásban való részvétellel vádolta meg a független érzelmű Tomics Jósát. — Nem szabad engednünk, hogy becsületes, magyar érzelmű polgárokat büntetlenül lehessen hazaárulással megbélyegezni és ezért a bizottság javaslatához nem járul hozzá, hanem Polit Mihály kiadatását követeli. (Élénk éljenzés és taps.)

Telki Arvéd gróf: Mint Újvidék város képviselője, ismeri az ügyet. Nekünk magyaroknak a radikális szerbek barátaink, nem szabad megengednünk, hogy őket rágalmaszni lehessen. Azt akarja, hogy az ügyre világosság derüljön és ezért a kiadatás javasolja. (Élénk helyeslés.)

Polónyi Géza: Hozzájárul Visontai indítványához, mert nem lát zaklatást abban, ha valakit rágalmaszért kiadnak.

Az elnök ezután szavazásra teszi fel a két kérdést.

A Ház egyhangulag elveti a mentelmi bizottság indítványát és elhatározza, hogy Polit Mihály mentelmi jogát a Tomics Jósá elleni rágalmaszban felfüggeszti. (Élénk helyeslés.)

A többi még hátralevő öt mentelmi ügyet a Ház vita nélkül letárgyalja. Így hozzájárult a Ház, Várady Imre, Lovászy Márton, Szikcsák Ferenc Suciú János, Blahó Pál, Hajdu Frigyes és Halász Lajos ügyében hozott bizottsági határozatokhoz.

A napirend.

Tizenkét óra felé végeztek a mentelmi ügyekkel és rátértek a

tőkekamat-adó

tárgyalásának folytatására.

Lányi Mór a tőkegyűjtés megnehezítését látja a felemelt tőkekamat-adóban. A javaslatot azonban elfogadja.

Szünet után Polónyi és Wekerle beszéltek. A mai ülésen a javaslatot egészen a 12. szakaszig elfogadták.

A debreceni ref. tanítók államsegélye.

Küldöttség a miniszterhez.

A presbyterium gyűléséből.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni református egyház presbyteriuma tegnap délután népes gyűlést tartott, melyen egyházi részről K. Tóth Kálmán, világi részről Simonffy Imre elnököt. A gyűlés legfontosabb tárgya a református iskolák tanítóinak államsegély ügye volt, melyben most már a végleges intézkedéseket tették meg.

Tudvalevően hosszas megfontolás s bizottsági tárgyalások után a presbyterium olyan határozatot hozott, hogy miután a tanítók fizetésrendezését az egyházi pénztár tulságos és nagy rázkódtatásokat előidéző nélkül más módon nem lehet megoldani, — tehát az alapfizetések és korpótlékok kiegészítésére az 1907. évi 27-ik törvény cikk alapján igénybe veszi az államsegélyt.

A kérvényezés tárgyában tegnap döntött az egyháztanács, mely elhatározta, hogy a tanítók felszerelt kérvényét egy három tagú küldöttség útján juttatja a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, kedvező elintézését kérve. A küldöttség tagjai Somogyi Pál főjegyző, K. Tóth Kálmán és Szele György jelkészek lettek, akik már a közeli napokban felmennek Budapestre, hogy az államsegély ügyét március 15-ig, a végső időpontig rendbehozzassák.

Több kisebb tanügyet is tárgyalt még a tegnapi presbyteri gyűlés. Így például az ismétlődő iskolai vallástanítók díjazását egyenként évi száz koronában állapították meg. Ugyanennyit szavaztak meg az iparostanonciskola vallástanítójának, Ókrös Istvánnak.

Több segélykérvény elintézése után a gyűlés az esti órákban ért véget.

A szabad iskola előadásai.

Modern családi otthon.

(Saját tudósítónktól.) A szabad iskolának tegnapi előadásán Rác Lajos dr. kereskedelmi és iparkamarai s. titkár lépett az emelvényre. Igen értékes előadást tartott a modern lakóházak építése érdekében. Szakszerű és gyakorlati igazságoktól tartalmaz előadását jól sikerült vetített képekkel illesztve.

Elevenen mutatott rá, a mai házak unpraktikus berendezésére, kényelmetlen célszerűtlen, egészségtelen építkezési módzataira. Ismertette azokat a nagyobb külföldi mozgalmakat, amelyek e téren már főleg Angolországban teljes sikert eredményeztek. Végül a következő konzekventiákat vonta le. Családi házak otthonok alapítására törekedjünk. Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha alkalmat nyújtunk a legkisebb egziszentiaknak arra, hogy otthonok alapítása módjukban álljon. Erre legcélszerűbb eszköz, az angol örökbérleti rendszer. Munkástelepeket kell építeni.

A lakóházaknak kívül egyszerűeknek, belül gyakorlatiasnak, egészségesnek, izlésesnek, világosnak és levegősnek kell lenni. A modern ház típusának az egyszerű magyar fajta házból kell kialakulni, mint ahogy ez történt Angolországban is.

Az előadás, mely közel másfél óráig tartott, igen élvezetes és gyakorlat példákat mutató volt. Az egybegyűlt disztिंगvált közönség lelkes tapsal honorálta, az előadó értékes fázadozásait.

A szabadiskolában ma, szerdán délután 6—7-ig az ipartestület dísztermében Zalányi János gimn. tanár tart előadást a csillagászat köréből. — A belépés ingyenes.

Egyesület.

A magyar mérnök- és építész-egylet debreczeni osztálya folyó évi március 4-én, csütörtökön délután 6 és fél órakor a Royal szálloda nagytermében felolvasó-ülést tart. Felolvas: „a Modern Művészi Kert”-ről Rerrich Béla műépítész tanár ur. A felolvasásra az érdeklődő hölgyeket és urakat tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1909. évi március hó 1-én. Az elnökség.

Margit. Talán boutont?
Pista. Igen . . . igen . . . boutont . . . ugy ragyog!
Margit. Nagyok?
Pista. Mint két kis mogyoró.
Margit. Ugy? . . . Olyan nagyok? Akkor bizonyára sok hozományt is kap a vőlegény . . . Ötvenezret . . . százezret?
Pista. Igazán, nem tudom.
Margit. De a jövő tánc óráig csak fogja tudni?
Pista. Iparkodni fogok.
Margit. És . . . gyakran eljön a vőlegény a menyasszonyhoz?
Pista (vállat von).
Margit. Hogy hogy?
Pista. A mama panaszkodott, hogy minden este nagy vacsorát kell miatta adni. Elég volna, ha csak minden második este jönne.
Margit. Ugy?
Pista. Oszk a miatt a mama összepörölt a papával, aki még azt akarta, hogy minden este nálunk vacsorázzék.
Margit. És kettőjük közül ki maradt győztes?
Pista. Az Irmus!
Margit. Hogyan?
Pista. Mert az Irmus azt mondta, hogy elég, ha hetenkint csak egyszer jön.
Margit (csodálkozva). Ezt mondta?
Pista. Ezt!
Margit (magában). Tisztára érdekházasság! (Fenn.) És csakugyan csak egyszer jön?

Pista. Irma hetenkint kétszer látja szivesen, de tartogat számára egyszer hetenként egy jour fix-et, amikor rendesen lemond neki.
Margit. De ha oly ritkán jön a vőlegény, akkor a menyasszonynak bizonyára sok mondanivalója gyűl össze?
Pista. Nem nyitja az a száját se!
Margit. Nem? Es a vőlegény?
Pista. Annak meg nem áll el a szája!
Margit. Nem?
Pista. Csak úgy ömlik a szó a nagy bapusza alól.
Margit. Irmához beszélt?
Pista. Dehogy!
Margit. Hát?
Pista. A papához!
Margit. És miről?
Pista. Többnyire a — kukoricakapálásról.
Margit. Es különben milyen a viszony menyasszony és vőlegény között?
Pista (vállat von). Tudom is én!
Margit. De a jövő táncóráig meg fogja tudni?
Pista. Ha érdeklí!
Margit. Hogy érdekel-e? Magát is kell, hogy érdekelje. Végre maga is ma-holnap fiatal ember számba fog menni.
Pista (kiegyenesedik).
Margit. És a ki nem halad a korával, az el van temetve . . . Mondja csak (bizalmasabb), ha így a vőlegény eltávozik a menyasszonyától, mit csinál?

Pista (szárazon). Azt mondja, hogy alázszolgája.
Margit. Nem csókolja meg?
Pista (elfordítja lángban égő arcját). Nem tudom, de bizony Isten meg fogom tudni.
Margit. A jövő táncóráig?
Pista. Még sokkal előbb!
Margit. Tegye azt — ön!
Pista (meglepetve). Tessék?
Margit. Jól hallotta. — „ön!”
Pista (bajusza helyét simogatja).
Margit. „Ön” már — 12 éves.
Pista. Pardon, két hét óta a — 13-ikba járok. (Kifeszíti a mellét.)
Margit. Már két hét óta a 13-ikba? Lám, lám . . . És mégis milyen szűk a horizontja!
Pista. (fixirozza önmagát, zavartan.) Mi szűk?
Margit. Nem tudom, melyik klasszikusban olvastam, hogy ebben a korban a sejtések stádiumában kell lenni — önnek, uram!
Pista (manchettját előre huzza, bokáját összehúzza.) Nagysád! Annak az öreg klasszikusnak igaza lehet.
Margit. A kor kötelez. Tudnia kell tehát, hogy lagymatag, kimért hűvösséggel, avagy mindent elfeledve és mindenről megfeledkezve, hévvel, forrón, perzselőn csókolja meg a vőlegény menyasszonyát? Megtudja ezt a jövő táncóráig?
Pista. Na hát nem fogom megtudni?

Szerbia leszerel.

Nem kíván területi kárpótlást

György királyfi még izgat.

Távirat.

(Saját tudósítónktól.) A legutóbbi napok hangulata erősen kedvez a békebarátoknak. Szerbiában a komolyabb elemek higgadt gondolkodása kerül felszínre, bár ugyan György királyfi még most is erősen ágál a háboru mellett.

A mai táviratok közt szenzációs az a frankfurti értesítés, mely szerint Szerbia diplomáciai uton kijelentést tesz Magyarországnak, hogy nem kíván területi kárpótlást. Így a háboru voltaképeni oka megszűnt létezni.

Frankfurt, március 2. A Frankf. Ztg. párisi levelezőjének értesülése szerint a szerb kormány Oroszország tanácsa folytán késznek nyilatkozott, hogy Bécsben forma szerinti kijelentést tesz, hogy minden területi kárpótlásról lemond és megígéri, hogy a jövőben korrekt politikát fog folytatni. A szerb kormánynak ez a lépése a hatalmak közös eljárását Belgrádban feleslegessé tette.

Belgrád, március 2. A szerbiai csapat-szállításokat igen megnehezíti a vagonhiány. A szerb kormány ennek folytán táviratilag sürögősen felhívta igazgatóságát, hogy a keleti vasutaknak kölcsönzött összes szerbiai vasuti kocsikat azonnal küldje vissza.

Berlin, március 2. A Voss Ztg. jelenti Cettinjből: Nikita fejedelem memorandumot intézett az itteni angol követséghez, a melyben Anglia pártfogását kéri ahhoz, hogy Montenegró Ausztria-Magyarországtól Spizzat, esetleg bérbe megkapja. A fejedelem kész abban az esetben, ha Ausztria-Magyarország ezt a kívánságát teljesíti, Szerbiától elválni és Ausztria-Magyarország tulajdonjogát Bosznia- és Hercegovinára elismerni.

Belgrád, március 2. Péter király békés magatartásával szemben György trónörökös folytatja háborus izgatásait. Tegnap ugyanis Jolanovics alezredes, aki a macedón bandák vezéréül van kiszemelve. A trónörökös közölte vele, hogy a moszkvai szláv egyesülettől, továbbá Spiridovics és Lipovác tábornoktól értesítést kapott, hogy az orosz kormány tehetetlen a pánszláv mozgalommal szemben és hogy Isvolszki intelme, hogy Szerbia tartózkodjék területi követelésektől, csak diplomáciai sakkhuzás volt, amivel a háboru kezdeményezését kívánta Oroszországról elhárítani. Az orosz kormány meg van győződve, hogy területiális engedmény híján a háboru elkerülhetetlen. És bár háboru esetén Oroszország hivatalosan nem támogathatja Szerbiát, de bizonyosan számíthat 100.000 orosz önkéntesre, akiket szándékukban Oroszország megakadályozni semmi esetben nem fog.

Zimonyból jelentik: Sulyos gyanu alapján négy embert letartóztattak. — Kémkedéssel gyanúsítják őket. Iratokat koboztak el tőlük, amelyek kompromittálók a prágai hazaárulási pörben már ismételt emlegetett férfiakra. A foglyok vallomásai állítólag rendkívül terhelők Kiofáca.

Belgrád, március 2. Itt az a hír terjedt el, hogy Forgách gróf követ a megegyezés módosztatásának megállapítása érdekében utazott el innen s hazatérve, magával hozza a békekötés feltételeit. Forgách gróf már közölte is a szerb miniszterelnökkel, hogy szerdán délben Belgrádba érkezik és nyomban látogatást tesz nála.

Az egyház új palotája.

Az egyházkerület és az egyház tárgyalásai.

(Saját tudósítónktól.) A debreczeni református egyház által a Hatvan-utca és egyháztér sarka emelendő a püspöki lakást is magába foglaló monumentális háromemeletes palota építésének terve rohamosan halad előre. A palota óriási telken épülne, amennyiben a mostani püspöki parokia és a mellette fekvő lelkeszi lakás telkén kívül hozzávennék a Hatvan utca 3. sz. házat is.

Eddig csupán az volt az akadály, hogy a Hatvan-utca 3. számú telekkel az egyház nem rendelkezhetett, miután az az egyházkerület tulajdonát képezi és jelenleg is Sass Béla teológiai tanár lakásául szolgál. Az egyháztanács ezirányban megkereste az egyházkerületet, hogy az építés céljaira engedje át megfelelő ellenérték fejében a Hatvan-utcai házat, annál is inkább, mivel az egyház az építendő palotában a püspöki lakást, illetve a püspöki irodát, mint eddig is teljesen ingyen engedi át.

Az előzetes tárgyalások meg is indultak. Az értékbecslések után az egyház a Hatvan-utca 3. számú házáért cserébe az egyháztér 10. sz. házat ajánlotta fel, mint kevés különbségtől eltekintve csaknem teljesen egyenlő értékűt.

A házcsere ügyét az egyházkerület elnöksége is teljes jóindulattal karolta fel és erre vonatkozott Eröss Lajos püspöknek azon értesítése, melyet a presbyterium tegnapi ülésén terjesztettek elő.

Az értesítést a presbyterium örömmel vette tudomásul és megbizta az elnökséget, hogy az ügy további lebonyolítására lépjen közvetlen érintkezésbe az egyházkerülettel.

MULATSÁG.

A debreczeni Máv. műhely kebelében fennálló „Egyetértés“ önképző-, dal- és zeneegylet folyó évi március hó 6-án, azaz szombaton a Royal-szálló nagytermében szegényebb sorsu műhelyi munkások gyermekeinek felruházására és a debreczeni siketnéma-intézet javára hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez. Személy-jegy 1 K 60 fill., család-jegy (3 személyre) 3 K. Felülfizetések, tekintettel a a jótékony célra, köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A műsor a következő lesz: 1. Flotow: „Stradella“, operanyitány. Előadja az egyleti zenekar. 2. Eilenberg: „Malom az erdőben“. Idyll. Előadja az egyleti zenekar. 3. Hubay Jenő: „Ébresztő“. Előadja az egyleti dalárda. 4. Énekszám hegedűkísérettel. Előadja Tóth Mariska k. a. 5. Hoppe Rezső: „Fráter-nóták“. Előadja az egyleti dalárda. 6. „Kuplék és monológ“. Előadja: Ligeti Lajos. 7. Wusching: „Falú végén kurta korcsma“. Előadja az egyleti dalárda. 8. Káldy Gy.: „Kurucz dalok“. Egyveleg. Előadja az egyleti zenekar. Kezdeté pontban este 8 órakor. A műsor befejezése után következik a tánc reggelig.

Petőfi dalkör. Városunk ezen törekvő dalegyesülete régi szokásához híven az idén is nagyobb ünnepély keretében ünnepli március idusát. A dalkör március 15-én az Arany Bika-szálloda disztermében rendezendő dal-, zene-, szavaltat, társas-vacsorával egybekötött estélyére a magunk részéről is felhívjuk városunk lelkes hazafias közönségének figyelmét. A rendezőség napokban küldi szét a meghívókat.

Képviselőválasztás

Oraviczán.

A magyar jelölt győzelme.

Nemzetiségi kortések a királyhoz.

Képviselő csendőrszuronyok közt.

— Távirati tudósítás. —

Oravica, március 2. (Dél előtt 10 óra.) Ma van itt a képviselőválasztás. Jelöltek: Siegescu József dr. alkotmánypárti és Papp György nemzetiségi. A választók mindkét részről rendben vonultak fel. A szavazás 9 órakor kezdődött. A választási mozgalmat Burdia Szilárd vezeti nagy energiával. Most szavaznak Oravicabánya, Stajerlak, Anina, Romanoravica választópolgárai.

Oravica, március 2. A választás előtti napot, különösen az éjt használták fel a román nemzetiségi agitációra. Már a tegnapi nap folyamán megérkeztek a nemzetiségi képviselők majdnem teljes számban. Ezen kívül számos ügyvéd, ügyvédjelölt, teológus és kereskedősegédek, akiknek feladatuk az lett volna, hogy az éj folyamán a falvakat beutazzák és a Siegescu hivatást pártjukba átszalják. Susics választási elnök rendeletet küldött a községeknek, hogy idegenek csakis igazolvánnyal járhatnak. A nemzetiségi kortések ezt a rendelkezést azzal akarták kijátszani, hogy a választás napjára szülő paszpartukat igazolásul mutatták fel. Lukács László orsz. képviselő ilyen jeggyel járt Nagytikványon. A hatósági közegek figyelmeztették Lukács képviselőt, hogy a felmutatott igazolvány nem jogosítja őt fel a községben való tarlózkodásra, ennek dacára Lukács László házról-házra járt, minek következtében a csendőrség Oraviczabányára kísértte. Pog Csicsó István orsz. képviselő Komoriskén járt, de a csendőrség felszólítására eltávozott. Az egész éjjel rettenetes szélvihar dühöng Oravica környékén. Eddig a rendet nem zavarták meg. Siegescu megválasztása, dacára a heves agitációnak kétségtelen.

Oravica, március 2. Dél előtt 11 órakor Siegescu leadtak 605, Pappra 20 szavazatot. A nemzetiségi képviselők minden erejüket felhasználták az agitációra. Délben Siegescunak 721, Pappnak 51 szavazata volt.

Oravica, március 2. Délután Siegescunak 1500, Papp Györgynek 324 szavazata volt.

Pravicza, március 2. A választás a késő esti órákban ért véget, a magyar jelölt fényes győzelmével. Siegescu alkotmánypárti jelöltet ugyanis 1946 szavazattal képviselővé választották Papp György nemzetiségi 982 szavazata ellen.

Oravica, március 2. A nemzetiségi Papp György pártiak táviratot küldtek a kabinetirodához. A táviratban denúnciálják a rendőrtisztviselőket, a csendőrtisztviselőket és közigazgatási tisztviselőket. A távirat címéből célzatosan kihagyták a király szót, csupán az „Ő felsége“ megszólítást használták.

SZINHAZ.

Műsor:

Szerdán: Rigoletto, opera. „B“ Cstttörtökön: Forradalmi nász, dráma. Ujdonság. „C“ bérlet.

Pénteken: Forradalmi nász, dráma. „A“ bérlet.

Szombaton: Forradalmi nász, dráma. „B“ bérlet.

Vasárnap délután: Tatárjárás, operette (Bérletszűnet.)

Este: Fuzsitus kisasszony, operette. (Bérletszűnet.)

* **Erdéslány.** Jaruv nagysikerű operetteje, mely Bécsben a napokban ünnepelte 400 előadását, a legközelebbi énekes bemutatója lesz a színtársulatnak. Az erdéslány-nak kitűnő mulattató szövege van, ment minden disznóságtól és végtelen fülbemászó kedves zenéje. A színtársulat operette-személyzete nagy kedvvel próbál naponta e szép zenéjű operettében élni Zilahinéval, ki az erdéslányt játsza.

* **Radó Anna felgyógyult.** A társulat szép hangú énekesnője, a ki hosszabb ideig beteg volt, egészségesen hazatért és vasárnap délután lép fel először betegsége után Riza bárónéban a Tatárjárás operettében.

* **Egy páholy kiadó.** Az igazgatóság tudatja a t. közönséggel, hogy „A” napra egy földszinti családi páholy (2. számú) kiadó. Értekezni ez ügyben a színházi pénztárnál lehet.

Sorozás Hajdumegyében.

A sorozások időrendje.

(Saját tudósítónktól.) Mig Debreczenben a hadkötelesek, a mérték alá kerülő ifjak még mindig izgatottan várják a sorozás időpontjának végleges kitűzését, addig a megyében minden járásra nézve kitűzték a sorozás határnapját. Az eredetileg megállapított működési terv nem változik meg, mert addig kétségkívül, sőt soronkívül szentesítve lesz az ujoncmegajánlási törvény.

A vármegyében a sorozás így állapított meg:

Hajduszoboszló város: Sorköteles legérv 340. A sorozás március 26. és 28-án lesz. Polgári elnök G. Tóth János.

H.-szoboszlói járás: Sorozási székhely Kaba. Hadkötelesek száma 997. A sorozás március 29, 30, 31, április 1, 2. és 3. napján lesz. Elnök Csapó István földbirtokos.

H.-Böszörmény város: Sorkötelesek száma 544. A sorozás április 14, 15. és 16-án lesz. Elnök Somossy Béla. A járásban április 17, 19. és 20-án soroznak. A sorkötelesek száma 515. Elnök Kömmerling János.

Hajdunánás: Sorkötelesek száma 327. A sorozás április 22. és 23-án lesz. Elnök Csohány László.

A központi járás: Sorozási székhely Balmazújváros. Hadköteles ifju 832. A sorozás április 26, 27, 28, 29. és 30-án lesz. Elnök Kovács Gyula alispán.

Megfagyott koldusasszony.

Négy napig temetetlenül.

(Saját tudósítónktól.) Tipikus koldushalált halt Balmazújvárosban egy öreg koldus asszony. A szerencsétlennek az esete nagyon hasonlít a tegnapi szoboszlói esethez, azzal a különbséggel, hogy míg Borus Bálintné Szoboszlón tűzhalált halt, addig Jámbor Máriát — így hívták a balmazújvárosi koldusasszonyt — a tüzzel éppen ellenkező elem a fagy, a zord hideg téli vihar vitte a halálba.

Az eset részletei a következők:

Balmazújvárosban Jámbor Mária 68 éves koldusasszony már évek óta él az emberek jószívűségéből. Amit azonban naphosszat össze-koldult, annak legnagyobb részét mindig pálinkára költötte. Egy balmazújvárosi gazda adott neki könyörületből szállást.

Az utóbbi napokban a házbeliek nem látták a koldusasszonyt. Nem igen törődtek vele, de három-négy nap mulva mégis feltűnt távolmaradása és benéztek hozzá, az ő szegényes szobájába.

Itt megdöbbentő látvány tárult a belépők szeme elé. A koldusasszonyt rongyokból álló fekhelyén ott találták hiányos öltözetben megfagyva. Mellette egy pálinkás flakó hevert teljesen kiürítve. Azonnal értesítették az előjáróságot, honnan orvost küldtek ki, aki megállapította, hogy a halál három nappal megelőzőleg következett be, még pedig úgy, hogy a szerencsétlen pálinkával leitta magát, elaludt és a hideg s az alkohol együttes hatása alatt megfagyott. Az esetről jelentést küldtek a debreceni kir. ügyészségnek.

A Szanint elkobozták.

Az igazságügyminiszter rendelete.

A Arcübasew Szanin című világhírre vergődött regénye nálunk Magyarországon is nem kis port kavart föl. A Szanin mely olyan bűncselekményre bujtogat, amely súlyosan beletűközik a büntető paragrafusokba, a hírlapi polemikáktól eltekintve bevonult a képviselőházba is, hol tudvalevően Kmety Károly akart interpellálni, hogy az igazságügyminiszter miért nem koboztatja el azt a könyvet.

Az interpelláció szerdára volt bejelentve. Kmety a képviselőház folyosóján, — mint fővárosi tudósítónk távirja — ma hosszasan beszélgetett Günther Antal igazságügyminiszterrel és a beszélgetésnek az lett az eredménye, hogy Kmety lemondott az interpellációról. Az igazságügyminiszter ugyanis rendeletben már felhívta a budapesti kir. ügyészséget, hogy a könyvet, mely erkölcsstetenségre és bűncselekményre bujtogat, kobozza el. A rendelet hatálya természetesen a vidékre is kiterjed.

Az önálló bank felé.

A bankbizottság ülése.

Kossuth kijelentése.

— Távirati tudósítás. —

A bankbizottság hosszas szünet után tegnap, kedd délután öt órakor ült össze Batthyány Tivadar gróf elnöklete alatt. Az ülésen Wekerle, Kossuth, Apponyi, Darányi miniszterek is jelen vannak.

Batthyány Tivadar gróf megnyitó beszédében utal arra, hogy a bizottságnak ugyan még február második felében össze kellett volna ülnie, de Holló Lajos előadó halasztást kért, mivel cleborátumával idejére nem készült el. Ő a halasztást megadta és most utólag kéri a bizottságot, hogy az intézkedést hagyja jóvá. Kijelenti, hogy a bizottság most feladatának második részéhez ért el. A szakértőket már meghallgatta. Most következik az elvi részben való döntés, illetve határozathozatal. Rámutat arra, hogy az ország minden részéből számtalan felirat és kérvény érkezett az önálló bank érdekében.

Utána Holló Lajos két óra hosszúra tartó beszédében terjesztette elő határozati javaslatát, mely úgy szól, hogy az önálló bankot 1910. december 31-ig állítsák fel.

Wekerle miniszterelnök kijelenti, hogy amíg az osztrák kormányval a tárgyalások folynak, addig a bankbizottság részéről utasítást nem fogadhat el.

Batthyány Tivadar és Holló Lajos felszólalása után Széll Kálmán halasztási indítványt tesz.

Kossuth Ferencz kijelenti, hogy a bankkérdésben egyöntetűen jár. Ha a kartellbankot az osztrák kormány részéről nehézségek miatt nem sikerül megcsinálni, akkor a kormány az önálló, külön nemzeti bankot fogja felállítani.

Kossuth Ferencz indítványozza, hogy míg a tárgyalások folynak, addig a bizottság ne határozzon.

Nagy Dezső érdemben való határozathozatalt indítványoz.

Hoitsy Pál indítványt tesz, hogy Holló határozati javaslatát nyomassák ki és osszák széjjel, hogy a bizottság tagjainak módjukban álljon azt bővebben tanulmányozni.

A bizottság Hoitsy indítványát fogadta el, mire az ülés véget ért.

Szabadalmazott Amerikai CZIPŐK

15)
20) Korona
25)

kizárólag
MANDEL LIPÓT
raktárában.

2514

Nyiregyháza az önálló bankért.

A nyiregyházi függetlenségi párt határozata.

(Saját tudósítónktól.) A vidéki városok törvényhatóságai, független érzelmi polgárai egymásután tartanak gyűléseket, melyeken az önálló bankhoz való törhetetlen ragaszkodásuknak adnak kifejezést és határozatokkal dokumentálják, hogy az ország népe nemcsak feltétlen hiva, de követelője is az önálló banknak. Nagyon helyes ez az agitáció, mely buzdításul, bátorításul szolgál a nemzet vezéreinek, kik a politikai fórumon lankadatlanul munkálkodnak az ország gazdasági függetlenségének kiépítésén.

Legutóbb, tegnapelőtt a szomszédos Nyiregyháza tartott az ottani függetlenségi párt gyűlést, melyen egyhangulag, nagy lelkesedés mellett a következő határozati javaslatot fogadták el:

A nyiregyházi függetlenségi és 48-as párt nagygyűlése egyértelműleg, közlekedéssel kimondja, miszerint Magyarország közgazdasági függetlenségének mielőbbi megvalósítását a magyar nemzet létérdekének, a függetlenségi és 48-as párt elveivel, multjával, jelenével és jövőjével elválaszthatatlanul összeforrott nemzeti törvényes jogának vallja, miért is a magyar nemzeti önálló banknak 1911-ben leendő elmaradhatatlan felállításához ama törhetetlen meggyőződésben, hogy ez intézmény létesítése az adott politikai helyzetben az egyetlen módja annak, hogy a párt a maga évtizedes küzdelmei által szerzett tekintélyét és drága magyar hazánk népe részéről hosszú multjában a legnemesebb hazafiasság cselekedetei és sikerei révén méltán kiérdemelt bizalmat, a programja megvalósításába vetett hitet és a függetlenségi zászló becsületét sértetlenül megóvhassa és a sorában a jövőben küzdők számára átadhassa, tántoríthatatlanul ragaszkodik. Ezen határozatáról az országos függetlenségi és 48-as pártnak elnökét és vezérét Kossuth Ferenczet, továbbá Justh Gyulát, Batthyány Tivadar grófit és városunk országgyűlési képviselőjét, dr. Meskó Lászlót mint nemzetünk közgazdasági függetlenségének tántoríthatatlan elvhű apostolait a legbensőbb nagyra-becsüléssel és ragaszkodással külön-külön feliratban tiszteletteljesen értesíteni rendeli.

HIREK.

— **Bőjti istentisztelet.** Az ágost. hitv. evang. templomban szerdán d. u. 3 órakor bőjti istentisztelet lesz.

— **Lestyán Adorján beteg.** Lestyán Adorján, kir. tanácsos, kir. közjegyző, mint részvétellel értesülünk, súlyos beteg. Már napok óta gyengélkedik, míg állapota ma rosszra fordult. Az orvosok könnyen végzetessé válható diagnózist állapítottak meg. Városszerte mély és őszinte részvétellel fogadták e hirt s sokan tudakozódtak a köztisztületben álló kiváló társadalmi férfiú hogyléte felől.

— **Személyi hírek.** Kovács Gyula alispán, aki két hétig a tengermelléken üdült, tegnap hazaérkezett s átvette hivatala vezetését. — Degenfeld József egyházmegyei főgondnok, aki rongált egészségi állapotának megjavítása céljából hosszabb ideig Nizzában tartózkodott, tegnap hazaérkezett.

— **A szegényügyi bizottság ülése.** A városi szegényügyi bizottság tegnap délután a kis tanácssteremben ülést tartott. A tárgy folyó ügyek és segélyezésekből állott. Ezen az ülésen szerepelt először az új szegényügyi biztos.

— **Debreczeniek Nagykárolyban.** Tegnap tartották Nagykárolyban a kereskedelmi miniszter által engedélyezett, a Technológiai m. kir. iparmuzeum és a debreczeni kereskedelmi és iparkamara által rendezett szabóipari tanfolyam befejező utolsó előadását. Az ünnepi előadáson részvett Nagykároly közönsége és a debreczeni kamara képviselőitében dr. Rédei Rezső kamarai segédtitkár. Igazán szép és dicséretes eredménnyel zárult e tanfolyam, mely eredmény Antal Vincze szakelőadó szaktudásának és szakképzettségének tudható be. A beiratkozott hallgatók a tanfolyamot mindvégig kitartó szorgalommal látogatták, úgy, hogy a tanfolyamról egy hallgató sem maradt el, mely örvendetes példa arra, hogy iparosaink tanulni vágyanak és tanulni akarnak.

— **Ülések a városházán.** Debreczen város közigazgatási bizottsága március 5-én pénteken, jog- és pénzügyi bizottsága pedig 6-án szombaton ülést tart. A közigazgatási bizottság ülésének tárgya a rendes havi jelentések előterjesztése, a jog- és pénzügyi bizottság ülésének tárgya a közgyűlés előkészítése lesz.

— **A dohánytermelők országos nagygyűlése Budapesten elfogadta Harstein Nándor debreczeni földbirtokos indítványát a dohánytermelők osztályozására vonatkozólag.** Ugyancsak az ő indítványára Kállay Andráséval szemben kimondották, hogy kérni fogják a dohányárak 20 százalékkal való emelését. A jelenlevő Madarasi miniszteri tanácsos a dohányárak emelését kilátásba is helyezte.

— **Az ügyvédi nyugdíjtervezet.** Szegedről jelentik: A szegedi ügyvédi kamara dr. Rózsa Izsó elnöklésével közgyűlést tartott, amelyen utasította a választmányt, hogy vegye revízió alá az ügyvédi nyugdíjtörvény tervezetét és tegyen javaslatot a törvény végrehajtásának felfüggesztésére az ügyvédek érdekeit érintő rendelkezések módosítására. A szegedi kamara kérni fogja, hogy az állam támogassa az ügyvédek a nyugdíjintézet terheinek viselésében. Ily értelmű átiratot intéznek pártolás céljából a többi kamarákhoz is.

— **A cigányügy országos rendezése.** A belügyminiszter az ország összes törvényhatóságaihoz körrendeletet intézett a cigányügy országos rendezésével megbízott Ivanovics Sándor c. miniszteri tanácsos, kormánybiztosnak e teendőiben való hatósági támogatása tárgyában. A rendelet szerint a kormánybiztos címe „a cigányügy országos rendezésével megbízott kormánybiztos”, ideiglenes irodája a belügyminisztériumban van. A kormánybiztos működését már megkezdvén, mindenekelőtt szükséges, hogy a cigányfaj számára, valamint a cigányok életmódjára, foglalkozására,

kulturális és egyéb viszonyaira nézve megfelelő adatok álljanak rendelkezésére. E végből a belügyminiszter kérdőíveket fog legközelebb szétküldeni, melyek a fenti adatokra hivataltól lesznek kiállítandók. Összesen ötvenegy kérdésre lesz válasz adandó.

— **A központi választmány ülése.** A központi választmány március 5-én pénteken délelőtt tizenegy órakor ülést tart a városháza kistanácstermében. Az ülés tárgya a képviselőválasztók névjegyzékének 1910 évre való kiigazítása és az összeíró küldöttség megalakítása lesz.

— **Az új törvényszéki elnök.** Kulin Imre, a debreczeni kir. törvényszék új elnöke intézkedett már Debreczenbe jövelele elől. Az új elnök, akinek családja van a rossz időjárás miatt egyelőre nem költözködik. Mint írja, megvárja az idő jobbrafordulását, ami e hó közepe táján bekövetkezhetik s akkor elfoglalja hivatalát.

— **Alföldi próbabálja.** Alföldi Károly a debreczeni előkelő társadalom kedvelt tánc-tanára e hó 6-án szombaton este próbabált, illetve táncvizsgát tart a Bika disztermében. Lesz egy csomó magántánc is. Így skót táncot lejt Fancsovits Emma, spanyol táncot Ékes Aranka, magyar szótól Ungvári Margit és Józsika. A vizsga kezdete este 7 órakor Belépti díj 2 korona. Kilenc órakor a felnőttek táncvígalmá kezdődik.

— **Magyar föld.** Olyan szállítmányt vitt a hajó Amerikába, aminőt ritkán látnak tengeri hajók. Az van ráírva: magyar föld. Küldik magyar városok Port-amboy-ba, amelynek plébánosa, Grosz Ferencz kérte a magyar városokat, hogy küldjenek magyar földet a port-amboyi temetőbe, hogy a magyar föld alatt pihenhessenek azok a szerencsétlenek, akiket az élet nyomorúsága vagy a maguk tévedése oda sodort Amerikába. Gyönyörű gondolat volt, — de egyúttal szomorú. Mert mikor ezeket a rögöket viszik Amerikába, mintha egy-egy darabját tépnék a mi szívünknek, mely feljajdul nagy keserűségében: miért kell magyar földet vinni halotti párnának oda idegenbe? Miért kell csöppenként elfolytania a magyar nép szive véreinek?

— **Az Osztrák-Magyar Bank új váltóbírája.** Az Osztrák-Magyar Bank budapesti igazgatósága a kamara véleményének figyelembevételével, váltóbírállókul kinevezte, illetve újból meghívta a következőket: a debreczeni fiókintézethez: Áron Jenő, Kovács Gyula, Schmid Ágoston és Sesztina Jenő; a máramarosszigeti fiókintézethez: Híttér Győző, ifj. Mihálka László és Szegedi Gyula; a szatmári fiókintézethez: Jákó Mihály, dr. Keresztszeghy Lajos, Stern Jakab és Jákó Endre; a szolnoki fiókintézethez: Kiss Ferencz, Tichy Antal, Vigh Gyula és Jancsó István urakat. A debreczeni fióknál az elhunyt Szabó Kálmán helyére a debreczeni kereskedők sorából új váltóbírálló kinevezése még függőben van.

— **Annus.** Annus, teljes nevén Kovács Annus azt tartja, amit a nóta mond: szép a baka, még szebb a tűzér, de legszebb a huszár! És mert ezt tartja, e szerint cselekszik is. Már másodizben tette érte tüvé gazdája panaszára a rendőrség a várost. Mert Annuska, az érző szívvvel megáldott Annuska szó nélkül szokta elhagyni pár napra a helyét s ez idő alatt a cipőpuculást, fűtést, mosogatást gazdasszonya végezte helyette. Ő pedig, a bájos dézsatündér, ez idő alatt huszárijánál, már hol az egyiknél, hol a másiknál, de mindig az istálló inspekciós huszárnál időzött. Hogy mit csinált ott? Hát mit csinált volna? Az influenzás lovaknak, melyek tudvalevőleg gyakran tüszentenek: kedves egészségükre kívánta Na ja.

— **Az osztályosorsjáték** tegnapi húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

40,000	koronát nyert:	80002.	
25,000	koronát nyert:	61598.	
15,000	koronát nyert:	111886.	
3000	koronát nyertek:	17278	76498
91634.			
2000	koronát nyertek:	17278	76498
85620	98896.		
1000	koronát nyertek:	34244	38056
89513	95810	105554.	

500	koronát nyertek:	548	2423	9025
10610	14905	21769	21912	21912
22530	44662	46991	48660	49892
54648	57312	58328	60646	63147
84540	84932	97683	104722	111571
113927	115501	118085	121089	121257
123922.				

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Uj palota a Piac-utcán.** Debreczen mégis csak épülni fog az idén. Most értesülünk, hogy Kíller Ede butorgyáros a Piac-utca 68. sz. telkén két emeletes bérpalotát épít földszinten saját butorraktára számára hatalmas helyiséggel. Az emeleten bérlakások lesznek. Az építkezés kiviteli terveinek elkészítésével és az épület művezetésével Pavlovits és Szilágyi műépítész és építőmesterek debreczeni céget bízta meg.

— **Rablónak vélték.** Érdekes ügyet tárgyalt tegnap a debreczeni kir. törvényszék. Az ügy előzményei tavaly játszódtak le Böszörményben. Kecsedí László ottani gazda különválva élt a feleségétől. Egy este Kecsedí berugott és felkereste a feleségét s arra kérte, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony ellenkezett, mire a férj pisztolyt ragadott. A megrémített feleség elmenekült a brutális férj elől, aki bánatában az utcán kezdett lövöldözni. Három hadházi legény, Kiss Gábor, Pálfi Gyula és Bagoly Sándor hazafelé tartottak a korcsmából. A lövések zaját hallva azt hitték, hogy rossz szándéku emberrel lesz dolguk, megtámadták Kecsedit s félholtra verték. — A debreczeni kir. törvényszék ma vonta felelősségre a három legényt, akik közül Kisst 8 napi, Pálfit és Bagolyt 3—3 napi fogházra ítélte. Bagoly kivételével a vádlottak felebeztek.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Kovács Sándor ref. 36 éves, Tóth Mária ref. 67 éves, Porcsin Mária ref. 9 éves, Szilágyi Mihály ref. 9 éves, özv. Gál Jánosné ref. 38 éves, Burai István ref. 4 hónapos.

— **Könyves Tóth Ilona** szabászati és varró tanintézete Rákóczy-u. 14.

— **A legjobb izü aromás pörkölt** kéfé Félegyháznál kapható. Villanyüzemű kávé pörkölt a kirakatban Piac és Miklós-utca sarkok.

— **Uraktól levett** ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Debreczen, Bádagos-utca 1.

— **A Holdvilá-nóta** legujabb és legkedveltebb kuplé ének és zongorára kapható Antalffy Józsefnél Piacz-u. 44.

— **A dollárkirálynő** legbájosabb részletei és az Ispilanti dal 60 fillérért kapható Antalffy Józsefnél Piacz-u. 44.

— **Fidibus** teljes évfolyamai diszkötésben jutányos árért kapható Antalffy Ferencznél, Piacz-n. 44.

Birtok-változások.

Ingatlanok forgalma.

Özv. Borosy Gyuláné Weidner Vilma veszi a debreczeni 10263. szíjtkben foglalt Batthyány-utca 4. sz. házat Grünberger Hermínától 30.000 koronáért.

Mike János és neje, Öri Erzsébet veszik a debreczeni pusztalepi 264. szíjtkben foglalt 18 hold 1400 négyszögöl tanyaföldet Mike Zsuzsánna Sarkadi Ferencznétől 17.464 korona 86 fillérért.

Gergely Hermáné Jaczkó Irma veszi a debreczeni 9260. szíjtkben foglalt 130 négyszögöl libakerti földet Borsi Józsefné Balla Rozáliától 10.200 koronáért.

Bányai Istvánné Hering Gizella veszi a pusztakishegyesi 21. és 56. szíjtkben foglalt 151 hold 1500 négyszögöl tanyaföldet Nádházi Béni és neje, Baranyi Vilmától 160.000 koronáért.

Berényi Lajos és neje, Hatvani Zsuzsánna veszik a pusztabeesi 24. szíjtkben foglalt 66 hold 562 négyszögöl tanyaföldet Kós Zsigmondné Cseh Czeglédi Annától 61.000 koronáért.

Nagy Gyula és neje, Bagdi Eszter veszik a debreczeni 1088. sz. tjkvben foglalt Csonka-utca 18. sz. házat Szabó Jánostól 8000 koronáért.

Szabó Mihály és neje, Veszprémi Erzsébet veszik a debreczeni 3992. sz. tjkvben foglalt 610 négyszögöl tégláskerti szőlőt Tóth István és nejétől, 1300 koronáért.

Lavurka Aladár és neje Német Erzsébet veszik a debreczeni 344 sz. tjkvben foglalt 5 hold 1094 négyszögöl ujosztású földet Nagy Bálint és neje Szodrai Sárától 4800 koronáért.

Pinczés Fülöp és neje Kovács Zsuzsánna veszik a debreczeni 8856 sz. tjkvben foglalt 4 hold 550 négyszögöl ondódi földet Juhász György és nejétől 2000 koronáért.

Rott András és neje Boros Erzsébet veszik a nagyhegyesi 50. sz. tjkvben foglalt 9 hold tanyaföldet Kun István és nejétől 3520 koronáért.

Ungvári József és neje Jobágy Róza veszik a debreczeni 5357. és 6368. sz. tjkvben foglalt 35 hold 1172 négyszögöl ujosztású földet Darvas Páltól 26 ezer kor.

Kolláth Imre és társai veszik a debreczeni 9479 sz. tjkvben foglalt 550 négyszögöl hatvan-utcai kerti szőlőt Tóth István és nejétől 1600 koronáért.

Mincsic Sándor és neje Czifriák Mária veszik a debreczeni 9274. sz. tjkvben foglalt 400 négyszögöl új osztású földet Balogh Máriától 2000 koronáért.

TÁVIRATOK.

Egy ezred hólavínában.

Hét tiszt és 25 ember odaveszett.

Budapest, március 2. Megdőbentő katasztrófa híre érkezik Innsbruckból. A katasztrófának eddigi megállapítások szerint harmincegy áldozata van.

Innsbruck mellett Lanfaunban történt, hol a hegyek között gyakorlatozó vadászrezdet hólavina elsodorta. Huszonöt ember, hat tiszt és maga az ezred parancsnok is elpusztult. A segélycsapatok már későn érkeztek.

Párbajozó hirlapírók.

Temesvár, március 2. Hirlapírói polémia folytán Pogány Mihály, a Temesvári Hirlap felelős szerkesztője és Rott Gyula, a Südwestische Reform munkatársa ma délelőtt kardvívást vívtak, amelyben Rott balkarján súlyosan megsebesült.

Öngyilkos ezredes.

Bécs, március 2. Lovag Barota Simon várakozási illetményével szabadságot tűzrezdes revolverrel agyonlőtte magát. Barota szabadságotatása előtt a budapesti 4-ik tábori tarackezred parancsnoka volt.

Regény-csarnok.

49. Regény.

A nagy rejtély.

„Nem írhatok többet. E levél a szállodában fog várni rád. Hasztalan lesz, ha keresnedni akarnál. Ismerem saját gyöngeségemet. Szívem egészen a tied: ha még egyszer látlak tényleg nem lesz többé erőm elszakadni tőled.

„Mntasd meg e sorokat nagybátyádnak s minden barátodnak, kinek véleményét értékeled. Csak megbecstelenített nevemet kell aláírom, és mindenki érteni fogja, sőt dicsérni fog érte, hogy úgy írok neked, a mint teszem. A név igazolja, bőven igazolja a lévelet. Bocsáss meg és felelj el!

„Isten veled!

„Macallan Eustace.“

E szavakkal bucsút vett tőlem. Akkor épen — hat nap óta voltunk házások.

XIV. FEJEZET.

A nő válasza.

Mindaddig teljes őszinteséggel írtam önmagamról, sőt azt merem állítani, hogy teljes bátorsággal is egyszersmind. De őszinteségem bátorságom cserben hágy, ha visszatekintek férjem bucsulevelére s emlékemben felakárom idézni azon ellentmondó szenvedélyek képét, melyek lelkeket, egész lényemet megragadték e levél olvasása után. Nem! El nem mondhatom az igazat magamról — nem merem elmondani, mi történt velem, mit éreztem én az akkori időkben. Férfiak! vessetek számot tapasztalásokkal, s ha ismeritek a nőket, tudni fogjátok, mit érezhettem. Nők! tekintsetek saját szíveitekbe, és önmagatokról fogjátok tudni, mit érezhettem.

Hogy mit tettem, midőn tisztábban kezdtem gondolkodni, ezt könnyebb lesz elmondanom. Férjem levelére válaszoltam. E választ közölni fogom a lapokban. Részint meg fogja azt mutatni, miféle tartós hatást tett lelkemre férjem ezen eljárása. Fel fogja egyúttal fedezni a czélokot, melyek fenntartottak, a reményeket, melyek lelkesítettek az új és sajátos életben, mit a következő fejezetekben fogok leírni.

Atyai öreg barátom, Benjamin vett gondviselés alá, midőn a szállodából elvittek. Benjamin kis villájában hálószoba rendeztetett be számomra. Ott töltém az első éjt férjemtől elválásom után. Reggel felé fáradt agyam végre nyugalmat talált és elaludtam.

Reggeli alatt Fitz Dávid ezredes megjelent hogylétem felől tudakozódandó. Megelőző napon szives volt férjem ügyvédjeit felkeresni s helyettem értekezni velük. Elismerték, hogy tudják, merre ment Eustace, azonban határozottan kijelenték, hogy semmi szin alatt sem áll jogukban férjem tartózkodási helyét bárkivel a világon tudatni. Más tekintelben kijelenték, hogy „utasításai“ cliensük feleségét illetőleg „feltűnően nagylelkűek.“ Csak hozzájuk kell fordulnom s ők ezen „utasítások“ egy leiratát megküldik nekem.

Ezek voltak az ezredes újságai. Természetben gyökerező gyöngédsége következtében nem intéztem hozzá semmiféle kérdést, csak egészségi állapozmról tudakozódott. Válaszomat nyerve, ismét visszavonult. Azonban a villáhvz tartozó kertben még hosszasan beszéltek Benjaminnal.

Szobámba zárkóztam és írtam Starkweather nagybátyámnak. — Hiven és részletesen elmondtam a történeteket és férjem levelének leiratát is soraimhoz mellékeltem. Ezt elvégezve, kimentem kissé a szabadra és gondolataimnak engennem át mngamat. De csakhamar elfáradtam s visszatértem szobámba, pihenni. Jó öreg Benjaminom teljes szabadságot engedett. Egyedül lehettem, a meddig tetszett. Délután felé kissé magamhoz kezdtem térni, éreztem, hogy feléled bennem ismét a régi Valéria. Azt akarom kifejezni ezáltal, hogy Eustacera gondolhattam a nélkül, hogy sirva fakadjak, és Benjaminnal beszélgethettem anélkül hogy megjesszem és sodrából kihozzam a szegény öreget.

Ejjel valamivel többet is aludtam. Másnap reggel elég erős voltam, hogy az első s leg-sürgősebb kötelességgel szembeszálljak, melylyel önmagam iránt tartoztam, t. i. azon kötelességgel, hogy férjem levelére válaszoljak.

(Folyt. köv.)

Telefon 5. Telefon 5.

Aratógépeket,

kévekött, marokrakó és fűkaszállókat a legteljesebb felelősség és kedvező fizetési feltételek mellett szállít olcsóbban, mint bárhol

BAGI ISTVÁN

gazdasági gépműhelye és gépraktára

mint szakértő iparos, díjmentesen felszereli és munkába állítja. Ajánlja továbbá saját talmányu szántóvető tengeri-gépeit csekély 25 koronáért darabonként és általában a legolcsóbb bevásárlási forrás gazdasági gépekben.

Tisztelettel:
Bagi István.

2266

Tessék ajánlatot kérni.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

2273—1909.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s az alább megnevezett földek f. évi márczius hó 9-ik napján délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fognak adatni.

1. A hatvan-utcai állomos mellett fekvő, eddig faraktár céljaira használt 1 hold 600 négyszögöl terület az 1909. évi ápril 1-től 1915. ápril 31-ig terjedő 6 évre.

A kikiáltási ár 321 korona.

2. Az ugynevezett haláptelek és bokorhegy 167 hold föld az 1909. évi október 1-től az 1915. október 1-ig terjedő 6 évre.

Kikiáltási ár 5750 korona.

Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át az árverelő bizottság kezeihez készpénzben letenni.

Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt d. e. 8—1-ig megtekinthetők.

Debreczen, 1908. február 25.

A városi Tanács.

Csak SICULIA névvel ellátott üvegek valódiak. A legjobb gyógy- és asztali itatóvíz.

SICULIA!

A Málnási forrásvíz

a gyomor-égést azonnal megszünteti

Páratlan nyálkaoldó és étvágygerjesztő

A gége, torok, tüdőgyomor, bél, vese, hólyag hurutos bántalmainál felülmulthatatlan.

Magyarországi főraktár:

A sócsavanyvízek királya

Brázay Kálmán Bpest József-körút 37. Telefon 59-46

Kapható minden gyógyszerárúháza és fűszerkereskedésben.

233—1909. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 221/2 1909. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Sternberg Salamon részére 58 korona tőke, ennek 1907. évi december hó 15. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 36 kor. 12 fillér perköltség erejéig 1909. évi január hó 13-án bíróság le- és felülfoglalt és 1696 koronára becsült butorok és más egyéb ingóságok 1909. évi márczius hó 4-én délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Alföldi taktár helyiségében és Bethlen-utca 20. szám alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul iselfognak adatni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajtók javára elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi február hó 13.

Oláh Géza birói kiküldött.

A Szent-Anna és Battyányi-u.
sarok házban

egy üzlethelyiség
esetleg lakással együtt
még mindég kiadó.

Donogán és Somossy

Debreczen,

Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,
vászon, kész fehérnemű.
Női divatárak. Külön sző-
nyegosztály. 2455

Óriási választék!

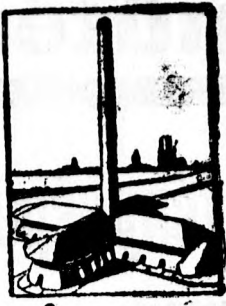
Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely
közelében a vámospércsi or-
szágút mentén fekvő ugyne-
vezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint felépített munkás laká-
sok kedvező részletfizetésre örök
áron kaphatók.

Értekezhetni lehet Dr. Már-
ton Kálmán ügyvédnél Piacz-u.
44. szám. Ujfalussy-ház.

Több mint 5000 létesítmény.

Echardt Vilmos és Hotop Ernő

részvénytársaság

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 6. szám.

Tervezünk és építünk 1870. év óta: Téglaégetőket, tetőcserép-
gyárakat, chamotte-téglagyárakat, mészégetőket, magnezitgyárakat,
mészhomokkőgyárakat, tüzelési berendezéseket, gyárkéményeket,
kazánbefalazásokat.

Gazdák, kereskedők és építészek
figyelmébe!

**Bank-
osztály.
Áru-
osztály.**

A külföldi pénzüzet kamatlábának csök-
kenése folytán hazánkban is nagyobb javulás
vehető észre a pénzpiac terén. Így pl. földbir-
tokra első helyi bekebelezésnél törlesztéses
kölcson 50 évre 95 és 1/2%-os árfolyama
elszámolással 5.30% törlesztési hányaddal
folyósítatik. Előnyös kamatu kötvény és váltó-
hitelek kész és épülőfélben levő házakra.

Tárcaváltó és egyéb kereskedelmi hitelek
gyors lebonyolítása.

Olaj és zsiradékárak. A Budapesten szé-
kelő és előnyösen ismert gazdasági Olajipar
Társaság valamint a Termény Értékesítő
Társaság képviselőjét átvettem s így a nagy-
érdemű gazdaközönségnek mindennemű szük-
ségletével szolgállok. A terményeit napi legjobb
árban értékesítem, míg a várható termésre
előnyös feltételek mellett előleget folyósítatok.

Kérjen ajánlatot!

Hartstein Kálmán
banküzlete

Piacz-utca 72. sz. (Lukács-ház.)

Helyi és megyei interurbán telefon 568.

Pollák S. Villamos világítási és Motorberendezési vállalata

Telefon 656. sz.

DEBRECZEN, Piacz-utca 43.

Telefon 656. sz.

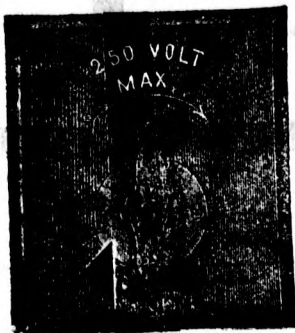
Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy az általam feltalált és forgalomba hozott „Folytatólagosan kapcsolható bizto-
sító készülék” (villamos világítás és erőátvitel részére) beszerzése által minden villamosáram-fogyasztónak módjában van a
rövidzárlat, áram túlfeszítés, vagy vigyázatlan kezelés folytán beállott biztosító kioldásokat minden költség és szakavat-
kozás nélkül azonnal helyreállítani. Ezen készülék teljesen tűzmentes, 25 tartalék biztosítóval van ellátva és egyszersmint mint kikap-
csoló is használható.

Fentieknél fogva t. Czimednek saját érdeke, hogy villamos berendezését ezen szab. biztosítómmal szereltesse fel, mert ezáltal azon
helyzetbe jut, hogy minden előforduló tüzemzavart azonnal megszüntethet, szakember hozzájárulása nélkül. Az általam készített berendezéseket ezen
szab. saját gyártmányu „folytatólagosan kapcsolható biztosító” készülékkel szerelem fel s minden berendezés szakszerű el-
készítéseért, valamint zavartalan működéséért 3 évi teljes jótállást vállalok.

Szíves megbízásait mielőbb kérve, vagyok teljes tisztelettel

POLLÁK S. elektrotechnikai cikkek gyára DEBRECZEN, Piacz-utca 43.

Cs. és kir. szab. „Folytatólagosan kapcsolható biztosító” villanyvilágítás és erőátvitel részére.

Bekapcsolva.

1 darab biztosító készülék 4-6 és 10 Amperig K 3.20 25 tartalék biztosító 4-6 és 10 Amperig K 1.-

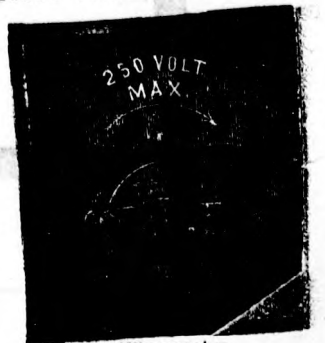
Mindennemű csillárok, asztali lámpák, világító testek és felszerelési cikkek nagy választékban. Légszesz- és petrolum csillárok szakszerű átalakítása villamos világításra.

Villamos erőre berendezett nikkelező, galvanizáló telep és elektrotechnikai műintézet.

Megszűntek a rövid zárlat által okozott kellemetlenségek Magyar ipar! Magyar találmány!

„Folytatólagosan kapcsolható biztosító” villamos világítás és erőátvitel részére.

Szabadalmazva: Magyarország. 33763, Ausztria 25657, Németbirod. 182059. Angolország
11667. Északamerikai Egyesült Államok 860606. stb. stb.

Kikapcsolva.

Hunnia műterem.

Modern berendezésű fényképészeti
és festészeti műterem.

:: Szpecialitás gyermekfelvételekben. ::

Platin nagyítások.

Olajfestmények.

Aquarellek.

Felvételek a házon kívül is.

Alkalmi
pillanatsfelvételek.

Uj kivitelü
levelezőlapok
olcsó árban.

A műteremben
csakis matt képek
készülnek.

Fényes képek a rendelő kívánságára.

Modern, a főváros mintájára be-
rendezett verseny műterem, mely-
nek üzleti elve :

Szép képek — olcsó árak.

Reproductiók minden régi kép után
~~~~~ készülnek. ~~~~~

Hunnia műterem.